

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ

τῶν Ἑλληνικῶν πολιτικῶν ἑφημερίδων
μέχρι τοῦ ἔτους 1833.

„Ἐφημερίς“· Ἐξεδόθη ἐν Βιέννῃ τῆς Αὐστρίας ἀπὸ τῆς 4 Ἰαννουαρίου 1793 μέχρι τῆς 28 Ἰουνίου 1793 εἰς 8^{ον} τυπογραφικὸν σχῆμα. Ἐκαστον φύλλον συνέκειτο ποτὲ μὲν ἐξ ὀκτὼ σελίδων, ποτὲ δὲ ἐκ δέκα ἑξ, καὶ ἐνίοτε ἐξ εἴκοσι δύο σελίδων. Ἡ ἀρίθμησις τῶν σελίδων (520) ἦτο συνεχής· διὸ μετὰ τὴν παῦσιν τῆς ἐκδόσεως τῆς Ἐφημερίδος ἐδέσθησαν τὰ ἐκδοθέντα φύλλα μετὰ τῆς ἐπὶ τούτῳ δημοσιευθείσης προμετοπίδος, ἣν ἀναγράφομεν πιστῶς ὧδε.

„Ἐφημερίς εἴτ' οὖν ἀκριβὲς ἀπάνθισμα τῶν κατὰ τὸν ἐνεστῶτα χρόνον ἀξιολογωτέρων, ναὶ μὴν καὶ ἀκριβεστέρων παγκοσμίων συμβεβηκότων, ἅπερ φιλοπόνως καὶ ἐμμελῶς, δίκην μελίσσης ἀπανταχόθεν συλλεχθέντα, χάριν τῆς ἐπωφελοῦς τῶν πολλῶν περὶ τὰ νέα περιεργίας φιλοφρόνως ἐκδίδονται. Παρὰ τῶν Μαρκίδων Πούλιου. Βιέννη 1793.“

Ἡ ἐπὶ ἑξ μῆνας δημοσιευθεῖσα αὕτη ἑφημερίς ἐξεδίδετο δις τῆς ἐβδομάδος, ἥτοι περίπου ἐννάκις τοῦ μηνὸς, καὶ οὕτω καταμετροῦνται πεντήκοντα δύο φύλλα. Τὰ πρῶτα ὀκτὼ φύλλα τῆς Ἐφημερίδος ἔχουσι σύμβολον διόροφον οἰκίαν καὶ πλοῖον περιεζωσμένα, δι' ὧν ἴσως ὑπαινίττονται ἡ πόλις

τῆς Βιέννης καὶ ὁ ποταμὸς Δούναβις. Τὰ ἐπόμενα φύλλα ἔχουσι σύμβολον ἐν βάθρον ἐνεπίγραφον ἔχον τὴν λέξιν Ἑφημερίς. Ἐκ δεξιῶν παρίσταται ὁ Ἑρμῆς καὶ ἐξ ἀριστερῶν ἡ Ἀθηνᾶ. ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ βάθρου ἐξεικονίζεται ἡ Φῆμη γονυπετῆς καὶ σαλπίζουσα μὲ δύο σάλπιγγας.

Ἔλαβον παρὰ τινος φίλου τὴν ἐξῆς σημείωσιν. Ἑφημερίς, "εἰδήσεις διὰ τὰ ἀνατολικά μέρη". Ἐν Βιέννῃ, 1811 εἰς 4^{ον}. Μήπως ὁ φίλος μου συγχέει τὴν χρονολογίαν; ἢ μήπως μετὰ δέκα ἐπτὰ ἔτη μετὰ τὴν παῦσιν τῆς ἐκδόσεως τῆς Ἑφημερίδος ἐξεδόθη ἑτέρα ἑφημερίς ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἐπιγραφὴν; Τὸ πιθανότερον εἶναι ὅτι ὁ φίλος μου συγχέει τὴν Ἑφημερίδα τοῦ 1793 μετὰ τοῦ „Ἑλληνικοῦ Τηλεγράφου“, οὗτινος ἡ ἐκδοσις ἄρχεται κατὰ τὸ 1811 ἐν Βιέννῃ εἰς 4^{ον}, παρὰ τῷ τυπογράφῳ Ἀντωνίῳ Στράους (α). Ὁ ἐκδότης καὶ συντάκτης αὐτοῦ ἦτον ὁ Ἕλλην ἱατρὸς Δημήτριος Ἀλεξανδρίδης, ὅστις „ἔχαιρε καισαροβασιλικὸν προνόμιον ἀπόλυτον μέχρι τοῦ 1832 ἔτους νὰ ἐκδίδῃ Ἑλληνικὴν ἑφημερίδα ἐν Αὐστρίᾳ“, καὶ δυνάμει τοῦ προνομίου τούτου ἠπέλπει κατὰ τὸν Ἰανουάριον τοῦ ἔτους 1819 νὰ „καταδιώξῃ ὅποιονδὴποτε ἤθελε τολμήσει νὰ ἐκδώσῃ ἄλλην ἑφημερίδα ἢ τεμάχιον αὐτῆς ἄνευ τῆς ἀδείας αὐτοῦ“.

Κατὰ μοὶ ἔγραψεν ἐσχάτως ὁ νῦν ἑφορος τῆς ἐν Βιέννῃ Καισαροβασιλικῆς Βιβλιοθήκης, ἡ ἐκδοσις τοῦ Ἑλληνικοῦ Τηλεγράφου ἔληξε μόνον κατὰ τὸ ἔτος 1837· ἀλλὰ μετὰ δισταγμοῦ πολλοῦ παραδέχομαι τὴν πληροφορίαν ταύτην.

„Ἑφημερίς τῶν Ἡνωμένων ἐπαρχιῶν τῶν Ἰονικῶν νήσων“ 1817—1833. Ἐν Κερκύρᾳ. Ἡ Ἑφημερίς

(α) Ἐν φύλλον παρ' ἐμοὶ σωζόμενον, ἐκδοθὲν τὸν Ὀκτώβριον τοῦ ἔτους 1829, φέρει ἐν τέλει „Ἐκ τῆς Τυπογραφίας I. B. Σβεκίου“. Α. Κ. Δ.

αὕτη ἦτον ἀπλουστάτη μετάφρασις τῆς Κυβερνητικῆς ἐφημερίδος, ἰταλιστὶ γεγραμμένης, καὶ ἐκδιδομένης κατὰ Σάββατον.

„Ἐφημερίς Αἰτωλική“ 1821 — Χειρόγραφος ἐφημερίς ἐκδιδομένη ἐπὶ βραχύτατον χρόνον ἐν τῇ Δυτικῇ Ἑλλάδι. Ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει ἐξεδόθη καὶ ἑτέρα ἐφημερίς χειρόγραφος, ἄνευ ὀνόματος, ἐν Γαλαξειδίῳ, ἧς ἡ ὑπαρξίς ὑπῆρξεν ὡσαύτως βραχυχρόνιος. Καὶ ἡ μὲν καὶ ἡ δὲ ἐδημοσίευσον ἐγχωρίους εἰδήσεις καὶ εἰδήσεις τοῦ πολέμου.

„Ἡ Ἑλληνικὴ Σάλπιγξ“ 1821. Ἐν Καλάμαις ὀνησκόγερος.

„Ἑλληνικὰ Χρονικὰ“ 20 Ἰανουαρίου 1824—20 Φεβρουαρίου 1826. Ἐν Μεσολογγίῳ. Συντάκτης αὐτῆς ὑπῆρξεν ὁ φιλέλλην Ἰάκωβος Μάγερ, οὗτινος τὸ γαλλικὸν κείμενον ἐξελλήνιζεν ὁ Παυλίδης ἐκ Ζαγοράς. Τὰ Ἑλληνικὰ Χρονικὰ ἐξεδίδοντο δις τῆς ἐβδομάδος εἰς 4^{ον} μικρὸν ἐν τῷ κατὰ πρῶτον ἐν Μεσολογγίῳ συστηθέντι τυπογραφείῳ, διευθυνομένῳ παρὰ Δ. Μεσσηνέου. Τὰ Ἑλληνικὰ Χρονικὰ μετὰ τῶν συντακτῶν αὐτῶν συγκατεστράφησαν ἐν τῇ ἀλώσει τοῦ Μεσολογγίου (10 Ἀπριλίου 1826).

„Ὁ φίλος τοῦ νόμου, ἡ ἢ ἐφημερίς τῆς διοικήσεως καὶ τῆς νήσου Ὑδρας“ 1824, ἐν Ὑδρᾷ. Τὸ πρῶτον φύλλον αὐτῆς (10 Μαρτίου) μέχρι τοῦ 11 ἀριθμοῦ ὑπὸ ἡμερομηνίαν 25 Ἀπριλίου 1824 εἶχεν ἐπιγραφὴν, Ὁ φίλος τοῦ νόμου, ἐφημερίς τῆς νήσου Ὑδρας· ἀπὸ δὲ τοῦ 12 ἀριθμοῦ μέχρι τοῦ 149 (20 Ὀκτωβρίου 1825) μετέβαλε τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην ὡς ἀνωτέρω· ἀπὸ δὲ τοῦ ἀριθμοῦ 150 μέχρι τοῦ τελευταίου (172) ἐκδοθέντος τῇ 28 Δεκεμβρίου 1825 πάλιν ἀνέλαβε τὴν πρώτην ἐπιγραφὴν ἣτοι Ὁ φίλος

τοῦ νόμου, ἐφημερίς τῆς νήσου Ὑδρας. Ἐκδότης αὐτῆς ὑπῆρξεν ὁ φιλέλλην Ἰταλὸς Κιάππε.

„Ἐφημερίς τῶν Ἀθηνῶν“ 1825—1826. Ἐν Ἀθῆναις· συντασσομένη ὑπὸ Γ. Ψύλλα, εἰς 4^{ον}.

„Γενικὴ ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος“ 7 Ὀκτωβρίου 1825, ἐν Ναυπλίῳ, ἐφημερίς τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, συσταθεῖσα δυνάμει τῆς ἀπὸ 22 Σεπτεμβρίου 1825 ἀποφάσεως τοῦ βουλευτικοῦ καὶ τοῦ ἀπὸ 29 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς διατάγματος τοῦ ἐκτελεστικοῦ σώματος. Ἀπὸ τοῦ 1827 μέχρι τοῦ 1830 ἡ Γενικὴ ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος ἐτυποῦτο ἐν Αἰγίνῃ· τῷ ἔτει 1830 ἐξεδίδετο πάλιν ἐν Ναυπλίῳ. Κατὰ τὸ ἔτος 1830 ἐν ᾧ ἐξεδίδετο ἐν Αἰγίνῃ ἐγένετο ἡ ἐξῆς τροποποίησις εἰς τὴν διακόσμησιν τῆς ἐπιγραφῆς τῆς· ἐξεικονίσθη μεταξὺ τῶν λέξεων Γενικὴ καὶ Ἐφημερίς ἡ Ἀθηνᾶ ἀναπαυομένη ἐπὶ θρόνου καὶ περιβεβλημένη μύρτῳ καὶ δάφνῃ. Ὅτε ὅμως ἤρξατο ἐκ δευτέρου ἡ ἐν Ναυπλίῳ ἔκδοσις αὐτῆς, ἡ Ἀθηνᾶ ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ φοίνικος εἰκονιζομένου μετὰ ἀναπεπταμμένων πτερύγων. Συντάκτης τῆς Γενικῆς ἐφημερίδος τῆς Ἑλλάδος διετέλεσαν πρῶτον μέχρι τῆς ἐν Ἑλλάδι ἐλεύσεως τοῦ Κυβερνήτου Θεόκλητος Φαρμακίδης· διεδέχθη δὲ τοῦτον ὁ Δ. Χρυσεῖδης. Ἐκτραγέντος τοῦ ἐμφυλίου πολέμου κατὰ τὸν Δεκέμβριον τοῦ ἔτους 1831, διεδέχθη τὸν Χρυσεῖδην, ἐγκαταλείψαντα τὴν θέσιν του, ὁ Ἰωάννης Γαλιάτσας. Μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ Αὐγουστίνου Καποδιστρίου (κατὰ Μάρτιον 1832) ἀνέλαβε πάλιν ὁ Χρυσεῖδης τὴν διεύθυνσιν τῆς Γενικῆς Ἐφημερίδος. Τότε ἡ ἐφημερίς αὕτη μετωνομάσθη Ἐθνικὴ ἐφημερίς, ἡ δὲ Ἀθηνᾶ ἀντεκατέστησε πάλιν τὸν φοίνικα, μοῖραν Ἑλληνικῶν ὑπαλλήλων

„Ἀνεξάρτητος, ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος“ κατὰ

πρῶτον μὲν ἐν Ὑδρᾷ, μετέπειτα ἐν Αἰγίνῃ, τὸν Ἰούλιον 1827—1828. Ὁ ἐκδότης αὐτῆς φίλος μου Παντελῆς ἀνέλαβε πάλιν τὴν ἔκδοσιν αὐτῆς ἐν Ἀθήναις κατὰ περιόδους καὶ φάσεις.

„Ἡὼς“ ἐν Ναυπλίῳ, 1830, ὑπὸ Ἑμμανουὴλ Ἀντωνιάδου ἐκτάκτως ἐκδιδομένη μέχρι τοῦ 1831.

„Ἀπόλλων“ ἐν Ναυπλίῳ 1830—1831. Μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ πρώτου φύλλου ὁ ἐκδότης αὐτῆς Α. Πολυζωΐδης μετέφερεν ἐν Ὑδρᾷ τὸ τυπογραφεῖόν του. Συνεργάται τοῦ Α. Πολυζωΐδου διετέλεσαν Θεόκλητος Φαρμακίδης καὶ Κωνσταντῖνος Ζωγράφος. Ὁ 67 καὶ τελευταῖος ἀριθμὸς τοῦ Ἀπόλλωνος αἰτιολογεῖ τὴν παῦσιν τῆς ἐκδόσεως τῆς ἑφημερίδος ταύτης διὰ τῶν ἐξῆς: „Παύομεν τὴν ἔκδοσιν τῆς ἑφημερίδος μας, ἐπειδὴ ἀπολαύσαμεν τὸν σκοπὸν μας· ὁ τύραννος δὲν ὑπάρχει πλέον!“. Τύραννον ὠνόμαζον τὸν αἰμίμηστον Καποδίστριαν!

„Ἀθηνᾶ, ἑφημερίς πολιτικὴ, φιλολογικὴ καὶ ἐμπορικὴ, ἐν Ναυπλίῳ, 1832, καὶ μετὰ ταῦτα ἐν Ἀθήναις, ἥτις ἐπέζησε μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ ἐκδότου αὐτῆς Ἑμμανουὴλ Ἀντωνιάδου, ἐπελθόντος ἐν ἔτει 1863. Ὁ υἱὸς τοῦ ἐκδότου ἀπεπειράθη νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ ἔργον τοῦ πατρὸς, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἀποδειλιάσας, ἔπαυσε τὴν ἔκδοσιν τῆς γηραιᾶς ἑφημερίδος

„Ἑλληνικὸς Καθρέπτης“ — Le Miroir Grec — ἐν Ναυπλίῳ (14 Μαΐου 1832) Ἑλληνιστί καὶ γαλλιστί, ἐκδιδομένη ἅπαξ τῆς ἐβδομάδος ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν Γεωργίου Α. Ῥάλλη, ἐν τῷ τυπογραφείῳ Κ. Τέμπρα. Οἱ πρῶτοι ἐξ ἀριθμοὶ εἶχον ἐπὶ τῆς ἐπιγραφῆς τῆς ἑφημερίδος ξυλογραφίαν παριστῶσαν ἀνδρώπους κατοπτριζομένους εἰς μέγα κάτοπτρον. Δωροδοκηθέντος τοῦ τυπογράφου παρὰ τῶν λεγομένων Συνταγ-

ματικῶν Ὁ Ἑλληνικὸς Καθρέπτης ἠναγκάσθη νὰ διακόψῃ τὴν ἔκδοσίν του μέχρι τῆς 28 Αὐγούστου 1832, ὅτε εἰς συντάκται αὐτοῦ ἠδυνήθησαν ν' ἀγοράσωσιν ἴδιον τυπογραφεῖον. Μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ δωδεκάτου ἀριθμοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Καθρέπτου, ἀναχωρήσαντος τοῦ Γεωργίου Ῥάλλη ἐκ Ναυπλίου, φυγόντος τὰς ἀντεκδικήσεις τῶν ἐν τοῖς πράγμασιν, ἀνέλαβε τὴν ἔκδοσιν τῆς ἐφημερίδος ὁ Ἀνδρέας Παπαδόπουλος Βρετὸς (15 Ὀκτωβρίου 1832 — 9 Ἰανουαρίου 1833). Ὁ 27 ἀριθμὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ Καθρέπτου ὁ καὶ τελευταῖος ἐξεδόθη ἐν τῇ νήσῳ Σπέτζαις, ἐν ᾗ εἶχε καταφύγει ὁ ἐκδότης αὐτοῦ μετὰ τῆς Γερουσίας ἐν ὥρᾳ κινδύνου. Τὸν Μάρτιον τοῦ 1853 ἔτους ἐξεδόθη ἐκ δευτέρου ἐν Ἀθήναις ὁ Ἑλληνικὸς Καθρέπτης παρὰ τοῦ αὐτοῦ ἐκδότου καὶ συντάκτου Ἑλληνιστὶ καὶ γαλλιστί. Ἀπὸ τοῦ 16 φύλλον ἐξεδόθη μόνον γαλλιστί. Ἐπαυσε δὲ ἡ ἔκδοσις του 10 Μαΐου 1854.

„Ὁ Ἑθνικός“ ἐν Αἰγίνῃ, κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1832, μικρὰ τὸ σχῆμα, παρὰ Σπυρίδωνος Π. Τριανταφύλλου· ἐξεδόθη εἰς ἀριθμός.

„Μνημοσύνη“ ἐν Σμύρνῃ, 1832 εἰς 4^{ον}, ἐφημερίς φιλολογικὴ καὶ ἐμπορικὴ· Συντάκτης αὐτῆς ἦτον Ἀβράμιος Ὁμηρόλης ὁ Καισαρεύς.

„Χρόνος“ ἐν Ναυπλίῳ 1 Μαΐου 1833—14 Σεπτεμβρίου 1833, παρὰ Ἰωάννου Φιλήμονος, τοῦ μετὰ ταῦτα ἐκδώσαντος εἰς Ἀθήνας τὸν μέχρι τῆς σήμερον ὑπάρχοντα καὶ εὐδοκιμοῦντα Αἰῶνα.

Ἐν Παρισίοις 1868

Α. Π. Βρετὸς.